

Vad har hänt?

UR DEN SPANSKA REVOLUTIONEN, som genomfördes med så mycken hänsyn, har nu framträtt en stor fråga: Skall republik bli bestående? Det är mycket som talar för detta. Enigheten mellan arbetarna, den studerande ungdomen och stora grupper av landets främsta intelligens, den allmännas målmedvetna demokratiska upplåttningsen och de överbörda sociala uppgifter, som vänta en ny ordnings verksamhetslysnas händer. Det förefaller som om tonen bland folket efter revolutionen vore mera godlynt, kraven mera inställna på att uppfylla gemensamma mål, än det brukar vara vanligt vid nedrivande omständigheter. Och de gemensamma målen? En uppökning av det försumpade jordbruket, värdigare levnadsförhållanden för småbönderna, industriens fortsatta rationalisering, parker, bad, förbättrad hygien för storstädernas massor, kvinnlig rösträtt. — Högst intressant att följa hur detta förverkligas.

DET BELGISKA ARBETARPARTIET har samlat omkring programrevision på sin kongress i vår. Även här var den kvinnliga rösträtten en av brännande frågorna. Men hur behandlades den av det demokratiska partiet?

Med stor tvivelsamhet, åtskilliga försiktighetsåtgärder, med uppsjukande och inskränkande uttalanden, t. o. m. protester mot kvinnorösträttens införande över huvud taget. Det framhölls att klerikalerna genom en sådan reform skulle kunna tränga fram och göra socialdemokratiens livnävningar om inte. Beslutet blev slutligen att socialdemokratierna skola stödja ev. framkommande förslag om rösträtt, men med möjlighet att sammankalla särskild kongress för frågans behandling.

MR. SNOWDEN, DEN OBEVEKLIKE, Englands finansminister, har i sitt budgetförslag åter tagit upp frågan om jordvärde-skatt. Den är dock försvinnande liten, omkring 0,4 procent, eller en penny pr pund jordvärde. Beskattningen måste föregås av en allmän taxering av jordvärdet i hela England, vilket beräknas ta minst två år i anspråk. Men trots dessa inskränkningar i planen på en snar och allmän jordvärdebeskattning tackar Mr. Snowden ha givit ett finger åt principen om jordens frigörande, vilket han också själv underströk, när han i parlamentet uppmanade arbetarparti, liberaler och höger att stödja detta förslag till folkets lösgörande, från det privata jordmonopolets orättvisa och förtryck.

Mr. Snowden.

Veckovisningen

Andra maj.

Vad som nu sker här i landet liksom i andra länder är att de officiella statsmakterna och de olika samhällsgrupperna blotta sin ställning till frågan om internationell avrustning.

Det man ser och hör av högern i denna sak är huvudsakligen ett intresse för att Sverige skall få behålla sitt försvår vid den allmänna överenskommelsen — om det blir någon. Bland de frissnande finnas som vi veta radikala pacifister. Men de ras officiella förespråkare, frih. Ramehl har avgivit en förklaring i riksdagen som visar att det strängt taget inte är någon annan skillnad mellan honom och högern än ordvårdningarna.

I hela sitt resonemang räknar utrikesministern endast med vad som är möjligt att uppnå vid konferensen med nuvarande sammansättning av regeringarna, med nuvarande passiva misströstande och svaga hållning hos den breda publiken och med nuvarande kraftiga, framgångsrika motstånd från rustningsvännerna. För honom finns icke möjligheten att genom påverkan av medvet-

na fredsfrakter, de må finnas bland socialdemokraterna och bland de partilösa motståndarna mot kriget, den allmänna opinionen skulle kunna resa sitt huvud för att tvinga honom och hans kolleger till positivt åtgärder och också avsätta och ersätta dem.

Det är möjligt att han får rätt, men fredsfrakterna kunna icke tillåta sig att ta det för givet, innan de gjort ett försök att resa opinionen till att erövra avrustningskonferensen. Man kan icke i förväg besluta sig för att tro eller icke tro på avrustningskonferensen. Man kan icke säga: jag tror på denna tändsticksask. Allt beror på om den användes att tänka på ett hus eller en brasa.

Emellertid, från excellensens officiella utgångspunkt är det helt naturligt att han tror att avrustningskonferensen resultat kommer att bli en ökning av rustningarna. »Om konferensen överhuvud leder till ett resultat, kan man vänta att maximalgränsen för rustningarna fixeras så att den ligger över de nuvarande rustningarna» rapporterar excellens (Forts. å sid. 2.)

Kvinnlig teaterseger i Berlin av HAGAR OLSSON.

Teatern i en storstad är en känslig barometer. Här i Berlin utvisar den för närvarande tydligt atmosfärisk oro. Så fattigt på god teater har jag aldrig förtunnit Berlin. En allmän osäkerhet råder, ingen vågar ta ett jävrat steg, man gräver upp gamla saker och försöker klara sig med dem — för stunden. De ekonomiska svårigheterna, det politiska trycket å merverkande orsaker — men detta är orsaker som bottna i en ännu djupare orsak: det andliga nödläge, som lamslar den skapande viljan.

Den europeiska människan befinner sig, så förefaller det betraktaren i ett tillstånd av negativ väntan. Ingen kan spänna sina krafter för ett bestämt mål, emedan alla mått tyckas vika undan som hägring i en öken. Man väntar att något skall ske — men vad? Skall en tro bryta fram, en eldpelare visa sig i natten? Eller skall den negativa linan löpas ut?

Teatern talar i detta avseende sitt tydliga språk. Man viker undan, man vågar inte se sanningen i ögonen. Man gömmer huvudet i en buske. Man griper efter gammal romantik. Gör någon ännu ett försök med aktuell social dramatik — som till exempel Döblin med »Die Ehes (Volksbühne) — så misslyckas försöket. Den andliga kraften kan inte längre lockas tillbaka i dessa spår. Alfred Kerr skriver: Nieder

damit. Nieder damit. Nieder damit.

Detta är typiskt: Nieder damit! Så ropas det för närvarande på alla områden. Man tycker sig nästan höra ett annat massrop ringa i öronen: Korsfäst! Och man lyssnar förgäves efter de positiva signalerna.

Det märkligaste av de nya styckena är Zuckmayers »Der Hauptmann von Köpenick» på Deutsches Theater. En utmärkt pjäs, ett utmärkt framförande. Men trots all realism även här ett romantiskt drag, ett återvändande till den gamla tiden.

En drastisk legend från det kejserliga Tyskland. Till detta samma militäriska Preussen återförs oss den pjäs som jag här vill närmare dröja vid, nämligen »Gestern und heute» (Ritter Nörestan) av Christa Winsloe. Som redan namnet utvisar, är det inte bara gårdagen som här frammanas — stycket för oss samtidigt rakt in i hjärtat av nutiden. När man sett denna pjäs framföras på Theater i der Stresemannstrasse, har man klart för sig, att vi ännu inte kommit längre än till utanverken av problemet uppfostran, och att vi knappast ens kunna ana, vilka sociala konsekvenser den moderna kvinnorörelsen kommer att medföra.

I dessa rädlans och undvikandets tider är stycket ytterst märkligt, ty det ser sanningen i ögonen utan

Konstindustri mot konsthantverk.

Skall konsthantverket lyckas fördröja konstindustriens frammarsch?

När människorna uppnått maskinerna, innebar detta en kolsalt förbilligad produktion. Sedan har under hela 1800-talet maskinerna alltmåra undantärgt hantverket. Industrien var på sätt och vis, trots alla sina fördelar, handicappad så länge den endast imiterade hantverket. Men då den funnit sin egen logiska form gick utvecklingen snabbt. Denna framdrevs först och främst av ingenjörer och tekniker, som arbetade med järn, betong, cement.

Båtar, bilar, flygmaskiner, elektriska lokomotiv har först så småningom fått sin ändamålsenliga och därigenom vackra form. I fråga om arkitekturen sträddes striden för närvarande i huvudsak mellan de äldre, estetiska representationsarkitekterna och de yngre, mer socialt intresserade funktionalisterna. När det gäller konstindustri eller konsthantverk, blir stridsställningen analog, dock icke mellan yngre eller äldre generationer, utan mellan mer eller mindre socialt kända personer. Industrien vinner dock även där, helt naturligt, terräng. De konsthantverkare, som finns kvar, tillverkar mest lyxvaror och representationsföremål. Såsom smycken, silverkrasor, inlagda möbler.

Denna gamla strid aktualiseras genom Stockholmsutställningen 1930, genom slöjdföreningens årsmöte nyligen och, i viss mån, även genom dr. Nils G. Wollins bok »Nutiida svensk konstslöjd».

Redan före Stockholmsutställningens öppnande visade oppositionen med ledaren arkitekt Malmsten i

spetsen i sitt huvudorgan Dagens Nyheter (förr radikal i kulturfrågor) sitt missnöje med framför allt Slöjdföreningens direktör, Gregor Paulsson. Missnöjet bottnade i: att konstindustrin alls fick komma med på utställningen, att den fick för stor plats och att ledningen utövade en gallring av material efter vissa »stillevals» (som inte stämde med Malmstens).

Så småningom tystnade dock klågolåten, därför att allmänheten tröttnade på den. Men den började på nytt. Malmsten samlade under sitt baner en skara missnöjda konsthantverkare, som tillverkade ett manifest till slöjdföreningen. Denna fas i striden slutade nu på Slöjdföreningens årsmöte med ett av de oppositionsrepresentanter såsom gisslan inträde i styrelsen, som endast tillstämde på ett halvår för att granska arbetsutskottets betydsfulla förslag, som sedan skall framläggas vid föreningsstämma.

Detta arbetsutskottets program måste man anse vara en ytterligt betydelsefull principell förklaring. Man önskar där dela upp Slöjdföreningens verksamhet på tre sektioner, en för industri, en för hantverk och en för bemslojd för att om möjligt få arbetet att gå friktionsfritt. Det som behandlas mest ingående är industrin. Man anser, att denna har större socialt intresse, då den arbetar med massstillverkning för en större köpkrets. Samarbetet mellan industrin och konsten har därför mycket stor betydelse. Den motiverar en stark uppmärksamhet på massproduktionens höjande i kvantitet (Forts. å sid. 4.)

fruktan. Författarinnan tydligen genom sin härstämning de gamla oficerskretsarna. Detta är viktigt att veta, ty hon skildrar i stycket en miljö, i vilken hon själv vuxit upp; ett flickinstitium i akta gammalpreussiska anda. Den unga föräldralösa Manuela blir under sina kängästa år inständig i ett dykt institut. Föreståndarinnans enda pedagogiska visdom heter tukt och underkastelse, hennes enda ambition är att så fullständigt som möjligt utestänga den nya tiden. »Revolutionen har gått oss spårlost förbi», säger hon triumferande. Institutets lärarinnen underkastast sig slaviskt. Det är endast en ibland dem — »die einzige liebe Fräulein von Dornburg» — som trots yttre strånghet söker upprätthålla ett mänskligt förhållande till eleverna. Hon ger dem bl. a. varje kväll godnattkyssen. De svärma alla för henne. Det är naturligt. Flickor i den åldern måste svärma för någon,

Då de inte ha någon man att koncentrera sina ömmande känslor på, blir lärarinnan helt naturligt föremålet. Det gör Manuela på samma sätt. Hon är så ensam, så övergiven, allt omkring henne är kallt och dött — ett fientligt längelse, där die liebe Fräulein von Dornburg ensam representerar livet. Det är naturligt att flickan, som i denna kärlekslösa omgivning söker ett levande väsen att älska, lidelsefullt sluter sig till den allmunt dyrkade lärarinnan, som dessutom behandlar henne med något ömhet än de andra eleverna, emedan hon hyser medlidande med henne — undantagsbarnet. Manuela är en djup, lidelsefull natur. Hos henne får svärmeriet en annan karaktär än hos de andra flickorna. Det blir farligt. Det leder oemständigt till en katastrof.

Det är onödigt att här relatera den grymma upplösningen. Det som gör (Forts. å sid. 4.)

ANNA-SKOLAN Privat flickläroverk med normalskolekompetens. Periodisier.; individuella stud., lexikon, huvudsakl. för. till skolan. ELEVER mottagas till alla klasser fr. o. m. 1sta förber. MOTTAGNING 11,30-12 vard., utom Lörd. N. 6:05 (51 98). Etikbergsgatan 15, Stockholm. Ester Edolstam.

Derby Drottninggatan 49 **Skor** i hög kvalitet med god passform **STOCKHOLM**

TIDEVARVET

REDAKTIONSKOMMITTÉN

Elin Wägner,
Elisabeth Tamm,
Ada Nilsson,
Honorine Hermelin.

REDAKTÖR:

Carin Hermelin.

ANSVARIG UTGIVARE:

Ada Nilsson.

Utömmor varje helgiri lördag.
Slussplan 1-3, W., Stockholm.
Tel. N. 48.42, 182.43.

Den 9 maj 1931.

Tidens tecken.

Det är en händelse, som ser ut som en tanke, att i en tid, då splittringen inom partierna är allt mer framträdande, är det kvinnorna, som börja samla sig till större enheter. Detta har med naturömdömlighet framträngts genom den reaktion mot kvinnorna och deras medborgarrätt, som råder. Men icke endast därför. Exemplet tala. Fackföreningsobersten är ett ovedersägligt bevis på den makt, som organisation ger. Och sönderingen inom de politiska partierna framhåller svagheten av brist på sammanhållning. Där ha vi äsködningsmaterial.

Då Svenska Kvinnors Västerförbund för några dagar sedan sammanträdde till konstituerande möte skedde detta i sammanhållningens tecken. Friheten för olika meningssriktningar var på alla håll säkerställd, och det gemensamma kunde helt och odelat bli föremål för produktivt arbete. Det gäller nu för alla dem, som tillhöra Västerförbundet att fullfölja tanken och utnyttja möjligheterna. Om så sker — och det är nödvändigt — kan det bli till en makt, som hävdar icke blot kvinnornas utan samhällets framstegspolitik i ny anda.

Och ingen kan förneka att där skulle behövas friska vindar, som rensade luften i vårt politiska liv.

MÖTESPLATSEN

Skåneförbundet av Svenska Kvinnors Västerförbund. Den 26 april i Malmö då Skåneförbundet av Frislända Kvinnors Riksforbundet på sitt årsmöte beslöt att omorganisera och utvidga sin verksamhet i och för ökat samarbete mellan kvinnor av vänsterriktning.

Adv. Elisabeth Nilsson inleddes diskussionen om organisationen och redogjorde för centralstyrelsemötet i Stockholm samt framlade Sv. Kvinnors Västerförbunds syfte och intressstöd. Efter en lång och utredande överläggning beslöt, att förbundet skall uppgå i Sv. Kvinnors Västerförbund. Till intressstyrelse i Skåneförbundet av S. K. V. valdes fru Elsa Nordlund, Kristianstad, ordf., adv. Elisabeth Nilsson, Malmö, fr. kand. Hulda Lundh, Ystad, fröken Hilbur Persson, Kristianstad, rektor Annie Weibull Landskrona, fröken Anna Jönsson och fru Maria Benedictsson, Hålsingborg, med fru Emilia Jönsson, Fridhäll, fröken Paula Larsson, Teckomatorp, fru Stina Persson, Malmö, och fröken Florida Holm, Trälleborg, som suppleanter. — Till centralstyrelsemedlemmar utsågos fru Elsa Nordlund, adv. E. Nilsson, rektor A. Weibull och fr. kand. C. Lundh med fröken Lisa Jjunggren, Trälleborg, fröken Ines Nihlén, Teckomatorp, fru S. Persson, Malmö, och fröken A. Jönsson, Lund, som suppleanter.

Parfymier • Crèmes • Puder
Aven i lös vikt
Sakkunniga råd

Parfumerie RIETZ
Mäst. Sannvalsgata 7
(mot. Billbovsgatan)

Fröken Signe Fredholm, Malmö, talade för nämningssamlingen för universell avrustning, varefter listor utlämnades för spridning i de trakter, där nämningssamarbetet ännu icke organiserats.

Med fru Nordlund som inledare behandlades en del aktuella frågor. Beträffande varnarslagens uttalande förbundet den förlöppningen, att riksslagen måtte följa de rikslinjer som Kerstin Hesselgren framlagt i sin motion. Egen moderskapshjälpen behandlades, och förbundet be-
slöt stödja centralstyrelsens planerade uttalande i frågan samtidigt som man betenade, att den nu föreslagna hjälpen bara är en början, som snart nog måste följas av ytterligare åtgärder.

Vid planläggning av förbundets verksamhet för det stundande arbetsåret beslöt man bl. a. att sprida kändedom om det nya västerförbundet och huvudpunkterna på dess program: samsällingsläsa frågor utveckling och lösning i radikal riktning; allas lika rätt till arbete och lika rätt inför lagarna. — Därjämte skulle medlemmarna själva närmare sätta sig i en viss fråga, t. ex. sjukvaksfrågorna och moderskapshjälpen. L.

Svenska kvinnors västerförbund hade söndagen den 3 maj ordinarie centralstyrelsemöte i Stockholm under fröken Kerstin Hesselgrens ordförandeskap. Förbundet konstituerades sig och antog definitiva stadgar. Vid mötet redogjorde fröken Anna Åbergson för pensionsförskrämsfrågans nuvarande läge. Efter diskussion fattades följande resolution, som överensstämmer till 1928 års pensionsförskrämskommitté.

Svenska Kvinnors Västerförbunds centralstyrelse har vid mötet i Stockholm den 3 maj 1931 beslutat att hos 1928 års pensionsförskrämskommitté anhålla, att i vilket skick förslag till omreglering av pensionsförskrämslagen än komme att framläggas, kvinnornas redan 1913 framlagda krav beaktas, nämligen att en gemensam rikstabel för hela folket, man som kvinna, lägges till grund för förskrämsen, att statens tillskott till pensionerna lämnas med samma belopp oberoende av om pensionsåtagaren är man eller kvinna och att avgift för gift man måtte fördelaktigt lagas lika belopp på mannen och hustrun.

På programmet stodo även upptagna moderskapsskydds- och varnarslagfrågorna, men då dessa frågor ej hunnit stulbehandlas i respektive utskott, uppdrog centralstyrelsen åt sin samarbetskommitté att följa frågornas vidare utveckling i riksdagen samt att uppträda på förbundets vägnar.

Folkskoleseminariet i Stockholm.

Avslutning av innevarande termin äger rum Lördagen den 6 Juni kl. 1 e. m. Inträdesprovningar äger rum 9-15 Juni med början Tisdagen den 9 Juni kl. 9 e. m. Anmellaningen insändas till rektor senast 10 Maj.

Till den vid seminariet anordnade etårskursen för studenter m. l. skola anordningshandlingar insänds senast den 1 Augusti. Inträdesprovningar till denna kurs tages sin början Tisdagen den 25 Maj kl. 10 e. m.

Stockholm den 20 April 1931.
ANNA SORENSÉN.
Rektor.

gör pengarna dryga — köp kooperativt

Parfumerie RIETZ
Mäst. Sannvalsgata 7
(mot. Billbovsgatan)

ANDRA MAJ.

(Fors. fr. sid. 1.)

sen ha sagt i Första kammar den 29 april. Alltså ett dunderrask, ej mer, ej mindre. Hans inlägg under debatten i Andra kammaren är åtminstone i referaten sådant, att man spårar en antyan att de nordiska staterna böra få rätt att begagna sig av kommande möjligheter att uppstå. De böra åtminstone ej få störa för sina tidigare nedrustningar genom att stoppas vid sin nuvarande gräns eller till och med tvingas att minska på sin nuvarande krigsbeskedskap. Excellensen förkastar uppseendeväckande nog utan vidare den metod för den budgetära nedrustningen som den förberedande kommissionen efter fem års arbete kommit till.

Oerhörda mödor nedlades i början för att finna en gemensam närmare till vinnan folksens s. k. försvarskrafter kunna reduceras, men på den uppgiften blev man bet. Där till kom att Första Staterna definitivt satte sig emot att nedrustningen i ett land finge stytts i relation till andra länders styrkor. I detta läge föreslog den förberedande kommissionen att varje stat skall minska med en viss procent i förhållande till sina egna utgifter under några tidigare år. Med andra ord att den internationella avrustningen skall ske genom en rad reviderad självständiga nationella avrustningar. Hur vill utrikesministern att Sverige skall kunna hjälpa till att få ett positivt resultat på bas av det nuvarande förslaget om vi motsätta oss en av huvudpunkterna i den föreslagna överenskommen? Talar han här Tylands sak eller talar han för rustningsintresset i Norden?

Om Tylands, så skulle han ha sagt ifrån det, och borde då samtidigt ha sagt att det med god vilja bör finnas möjligheter att kompensera Tyland för att det måste gå med på en procentuell minskning av krigsberedskapstygerna, om de andra staterna minska på sådana rustningar som Tyland icke har motsvarighet till. Talar han för Norden, så böra försvarvärnerna här upp säga ifrån att denna mening som i tv. är Sveriges officiella kan aldrig i hvar samlet ett enigt Sverige.

När man talar om vad fredsvärnerna i Norden skola kunna utträta är det givet att man vänder sig mot socialdemokraterna som just firat sin stora mönstringsdag med en in-

Fogelstadstipendium.

Ett stipendium å sjuttiofem (75) kr. för någon av kurserna på Fogelstad (13-25 juni, 9-31 juli, 8-30 sept. d. å.) är ledigförklarad. Endast sökande från Skåne kunna frågökomma till detta stipendium. Ansökningar, ställ till Skåneförbundet av Sv. Kvinnors Västerförbund, sändes före den 1 juni till fil, kand. Hulda Lundh, Ystad.

Aktieägarna i A.B. Vår Tidning

kallas till ordinarie bolagsstämma å Tidevarvets lokal, Slussplan 1, 2 tr., lördagen den 30 maj 1931, kl. 13, varvid förekomma i stadgarna föreskrivna ärenden.

Maria Husmoderskola

S. 5097. Långholmsgatan 24, Stockholm. S. 314.45.

Fullständigt läringskurs i husligt arbete med barnavård. Skolans 23-års arbetsår börjar den 1 Augusti 1931 kl. 8 e. m. Ansökningar på inlämnade beaktas före 15 Maj. För sökande med avgångsbetyg från 7-9 klassen i Stockholms folkskola är kursen 2-årig. Avgångsbetyg från förtärlingsklasserna eller 8-9 klassen i folkskola berättigar till inträde i Andra kursen. Ansökning skall vara förtärlig av lärarkyrby, åldersbevis och intyg om mellemans tilläggelse att genomgå kursen. Obemedlade och mindre bemedlade elever kunna androl skolåret tillåta statsstipendier från 15-45 kr. i månaden. Ingen kursavgift. För mat betalar elev kr. 12-50 pr månad. Prospekt, erhålles.

Husmoderskolans styrelse.

teronell paroll mot kapprustning och krig, för avrustning och fred.

Det hände för någon tid sedan att den som skriver detta efter att ha genomgått rikskörerna över de världspolitiska händelserna, stannade vid till den märkligaste nyheten fanns i en liten obrubricerad notis i The New Leader, organ för den radikala oppositionen inom engelska arbetarpartiet. I den stod att inom andra internationales olika avdelningar cirkulerade ett förslag från Oberoende arbetarpartiet om radikaliserad avrustningsprogram och metoder.

Klyftan mellan den officiella nationella politiken i de europeiska länderna och vad som i vårt nuvarande läge är rimligt och resligt blir allt större. Den svenska överklassen liksom andra länders sviktar i stort sett inför det prov som avrustningskonferensen utgör. Internationales många radikala manifest hittills ha icke förmått åstadkomma någon vändning i den europeiska politiken. Vad har man då att hoppas på mera än att en inre omvandling må ske inom den socialistiska och fackliga internationellen?

Enligt vad New Leader uppvisar ha västerflyglarna inom Holland och England samarbetat med de polska socialdemokraterna, både de polsk-polska och de tyskpolska, samt med norska arbetarpartiet. Detta samarbete och dess planer ha kastats in som ett jämsme inom partierna. Vid årsmötena i Holland och Belgien kom det till livliga meningssutbyten. Den radikala flygeln vill att man inför den hotade krigsfaran skall på allvar förbereda generalstrejken. Men den vill också äga man skall hugga av avrustningsfrågans kärnan knut genom att var och en arbetar för självständig avrustning i sitt land. Från Belgien anmäles att de unga elementen och kvinnorna talade för den linjen, en betecknande situation.

Vid valet av delegater till den socialdemokratiska kongressen som skall äga rum till sommaren i Wien fick västerflygla också sina representanter med. Utsikter finnas därför att när man skall göra upp »den strategiska planen för kampen om avrustningen» (för att citera det officiella manifestet) den radikala gruppen vilja komma till synes. Men det hjälper inte så mycket, såvida inte till dess hela internationellen genomdränkes av uppfattningen att på dess eniga, beslutsamma handling viljar allt. När man tänker på vilka schafteringar som finnas, från Paul Boncour (vilkens militarism visat sig starkare än högermannen Lord Cecil's fredsvilja) till Penner Brockway och Fimmen, så medger man att även här drömmen om en enig handling förutsätter underverk. Men vi behöva underverk.

Nattarbetsförbud Vi anteckna från riksdagen...

Svar till redaktör Backlund av Elisabeth Abbott.

Genom den nybildade danska Open Door-gruppens v. ordf. fröken Anna Westergaard har Mrs. Elisabeth Abbott, ordförande i Open Door International, fått tillfälle att ta del av Sv. Backlunds artiklar i skrydslogstiftningsfrågan som offentliggjordes i svenska tidningar, bl. a. Tidnævret. Mrs. Abbott har med anledning av dessa artiklar begärt plats i Tidnævret för nedanstående inlägg, som återges i fröken Westergaards översättning.

Det förekommer mig, at Hr. Sv. Backlund — baade paa det Möde, der blev afholdt paa Open Door Internationals Kontor i Genève i Januari og i sine senere Artikler i Tidnævret og andre svenske Blade — klart har vedkendt sit den Opfattelse, at Forbud, Inskrænkninger og Reguleringer af Natarbejde bør baares paa Arbejders Art og ikke paa Arbejderen Køn. Dette er nøjagtigt Open Door Internationals Standpunkt. Det er om Taktikken — en Taktik, som jeg forsikrer Hr. Backlund, at han ganske har mistorstaet — at Divergensen mellem hr. Backlund og den Open Door opstaar.

Lad os da undersøge de fremsatte Indvendinger og den Forordning Hr. Backlund har fremsat i Genève og i sine Artikler: At Kvindebevægelsen skulde anvende sin Energi paa at fremskaffe en Natarbejdskonvention for Mænd og opføre med at koncentrere sig om at skaffe lige Vilkaar og lig økonomisk Ret for Kvinder og Mænd.

De skyddsbehovende mænd äro lätta att finna.

I Öjeblikket er det i Lande der har ratificeret Konventionen forbudt alle Kvinder at arbejde om Natten, og heretter maa de næste ivrige Modtagere af denne velsignede »Beskyttelses« blive Mænd. Saalænge er en kontinuerligt Arbejde i Industrien, kan det ikke, med et Slag blive alle Mænd... men lad os skynde os at beskytte dem, der trænger mest til det. Valget er klart. Indenfor Industriarbejdere saa vel som indenfor alle andre Samfundsklasser, er der nogle, som ikke — hverken med Hensyn til Nervesystem eller almindelig Styrke eller Kraft — naar nogen høj Grad af Sundhed og Udholdenhed. Moderne Lægersundersøgelser »skiller hurtigt dem, der ikke naar det almindelige gennemsnit. (Under Krigen blev Mænd i Storbritannien klassificerede Helbredsmæssigt, i A-, B- og C-Mænd, med Underklassificering; og et stort Antal af dem var desværre C²-Mænd.)

Lad os da begynde at »beskytte« disse uylkelige Klasse C-Mænd, ved at forbyde dem at arbejde om Natten. Dette vil blive det første Skridt mod den Udvidelse af »Beskyttelsen«, som Hr. Backlund saa stærkt ønsker.

Och nattarbetsförbud för dem genomförbart i praktiken.

Nu er jeg sikker paa at Hr. Backlund oprigtigt ønsker at se Natar-

bejdet helt afskaffet, for Mænd og Kvinder. Dette udtalte han tydeligt i Genève. Han gentog det i sin Artikel. Han tror tydslysende- liggende at det forbyrde en del af Industriarbejderklassen — Kvinderne — at udføre betalt Arbejde om Natten, er en virkelig Beskyttelse — et Skridt i den rigtige Retning. Hvis hans Hjerne arbejder klart og utvetydigt, maa han være klar til at tage det næste öjeblikkeligt mulige Skridt. Og nu spørger jeg ham, om han vil give sin Tid og Energi og sine agiterende Evner til Arbejdet for det næste Skridt, nemlig en Lov og Konvention, der forbyr den fysisk svage Mand at arbejde om Natten? Et saadant Køn er ganske utvetydigt og gennemførligt i Praktis. Under Moderne Betingelser for Legeundersøgelser er det en let Sag at klassificere disse Mænd. Og en saadan Aktion vil ogsaa være ganske Overensstemmelse med den ofte gentagne Paastand at den fysisk svage trænger mest til denne »Beskyttelse« og al vi ved at beskytte dem opbejler Racens almindelige Helbredsstandard.

Og dertil et andet Spørgsmaal: Vil disse mænd, der angaaende Grupper af mandlige Arbejdere, stiftede Hr. Backlund, hvis han opstiller denne menneskelige Forordning for deres vedkommende? Eller vil de fortælle ham, at hans forslag er økonomisk Taabelighed, og at det vil ødelægge disse Mænds Lön-Vilkaar og bidrage til at presse dem ned til Bunden af Arbejdsmarkedet?

Et lærerikt samtal med anledning af blifvåg.

Det vil være nyttigt her at gengive en organiseret britisk Arbejders Opfattelse af denne Art af »Beskyttelse« for Mænd. For tre Aar siden havde jeg en lang samtale med Formanden og Bestyrelsen for The National Union of Painters». Forbudt Kvinder at udføre betalt Arbejde, ved hvilket Blifvåge anvendes, meden der for Mænds Vedkommende var gennemført Sikkerhedsanstaltninger. Formanden tog precis samme Standpunkt med Hensyn til Blifvåge som Hr. Backlund tager overfor Natarbejde. Her er hans Samtale. »Hvorfor hjælper de os ikke at faa Beskyttelse gennemført for alle? Vi giver hver Aar tusinder af Pund ud for at faa samme Beskyttelse for Mænd, som vi har faaet for Kvinder.

Jeg (overrasket): Men det er ikke nødvendigt at ofre saa mange

Mellanfolkligt samarbejde.

en af Informationsbyråer for fredsfrø og utvinningsmidtskriften, har utkommit med sit majnummer, vilket indeles en utrikespolitisk kronika, international orientering, og en översikt över den internationella fredsföreningen, »Folket mot kriget«. Tidsskriftens redaktör, kapten C. J. Brandt, skriver om skolans tillitværdige verksamhet. Grundfrågan »Vilka uppgifter för ett allmänt folkluppningsarbete anser Ni nu vara de viktigaste i syfte att bevara och organisera freden?« bevaras av danske utrikesministeren dr P. Munch, lord Cecil, professor Gilbert Murray, professor Aldred Zimmermann. Frågan om »Norden inför nedrustningskonferensen 1925« belyses i några korta uttalanden av dr E. Moltzen, dr A. Raastad och övertidningsfrö R. Sandler. Dessutom redogörelse för N. F:s verksamhet, notiser m. m. Tidsskriftens kostar 60 öre per nummer och kr. 4:— för År 1931.

Rätt att rösta fritt.

Det har länge rått en förunderligt dålig samstämmighet mellan herr Lindhagens motioner i riksdagen och deras behandling. Herr Lindhagen lägger fram en 10-sidig motion, utskottet kommer med ett litet tunt blad, som säger ungefär att, det här begriper vi inte ett dykt av, så det avstår vi utan vidare och till sist faller talmanens klubb till det obegräpliga minne. Just så har det gått med motionen om decisiv folkomröstning, som under onsdagens debatter alldeles försvann i skuggan av utförbevisen och arbetarskyddslagen och avlogs i bägge kamrarna.

Det är skada att motionerna inte nå långt utanför riksdagen, ty herr Lindhagen har använt sitt yrkande på införande av verklig folkomröstning till skydd för en högst intressant utredning om det parlamentariska systemets kris, om maskinernas och aktiernas makt över människorna och om statskulturens övervalde över landsbygdskulturen.

Utskottet har inte besvärat sig med någon mera ingående motivering utan förklarar, att eftersom vi till synes icke haft något större behov av en konsultativa folkomröstning, som lagfästes 1922 och som endast kommit i tillämpning vid förslag om folkomröstning, så finns det inga skäl för att införa verklig folkomröstning.

Skilda språk böda och hemma.

Trots att riksdagsdebatten om utförbevisen för råg och vet utspelt åtskilliga timmar, var den icke av det intresse att kunna motivera ett längre referat. Därtill ligga frågan alltför klart och tydligt upplagd. När Sverige i Nationernas Förbund har gått in för att verka för åtgärder mot dumping samt att utreda, så blir det en obegräplig inkonsekvens, att riksdagen samtidigt medger en förklaring av ut-

Penge paa det — den Beskyttelse kan Mændens let faa. — Formanden (meget overrasket): Hvordan det?

Jeg: Har de en stark Fagforening? Veldisciplineret? Vil deres Medlemmer gode hvad de anbefaler for at faa denne Beskyttelse?

Formanden: Utvilsomt. Jeg: Saa er det, hvad de skal gøre, hvis at udføre alle almindelige Dine ret mandligt Medlem af Fagforeningen maa tage Arbejde, ved hvilket Blifvåge anvendes.

Formanden (meget vred): Dette er økonomisk Taabelighed. Vore Mænd maa arbejde for at tjene Penge.

Jeg (roligt): Det er jeg enig med i, men saa beder de heller ikke mig om samme Beskyttelse for Mændenes. Nej, naar det drejer sig om at forbyde Mænd at arbejde, kalder de det økonomisk Taabelighed. Drejer det sig om Kvinder kalder de det Beskyttelse.

Vel, denne Mand tænkte ikke klart. Hvad han sagde var tydeligt Vrøvl. Han anvendte Ordet Beskyttelse tankelöst... indtil han stod overfor de haarde økonomiske Fakta.

Särslagsstiftning har aldrig verkat som skydd.

I all Venskabelighed beder jeg Hr. Backlund overveje hele Spørgsmaalet om falsk eller sand Beskyttelse — og huske paa, at gennem al Historie — Nationers, Klassers, Kasters, Farvers, Religioners, Moralers og Könns Historie — har Anvendelsen av Særlove eller Restriktioner overfor specielle Dele af Samfundet aldrig beskyttet disse (selv om Hensigten var aldrig saa god). Tvert-

imod har de skabt netop de Vilkaar, som gör dem fortsatte Udbygning af dem mulig. — Kvindebevægelsen er ikke Redskap hverken for Arbejdsgiverne eller den organiserede Fagforeningsbevægelse eller noget politisk Parti eller for nogen filantropisk Bevægelse — som har mere Hjerter end Høflighed og ikke er klar om sit alment tydligt: Kvindernes lige politiske, samfundsmæssige, personlige og økonomiske Ret med Mænd. —

Dens Køn er lige saa utvetydigt: At Lovgivningen skäl anerkende Kvindens Ligeret med Mænd. Love, der gör dette — for Eks. en Natarbejdskonvention, der er ret for Kvinder og Mænd, vil Open Door International ikke modsatte sig, ingen Feminist vil have sin Röst med dem. —

Nedrustningskonferensen.

Till den stundande nedrustningskonferensen har riksdagen på regeringens begäran beviljat ett anslag på 100,000 K. Socialdemokraterna hade visserligen begärt en fördubbling av summan för att möjliggöra en så tyllig representation som möjligt till Sverige, men sedan det upplynts om att det var regeringen obetaget att vid behov utöka representationen, förklarade sig motionärerna nöjda. Denna motion blev emellertid anledningen till en lång och intressant principdebatt om nedrustningskonferensen. I första kamraren höll utrikesministern ett långt uttalande, där det allt annat än glädjande vittnesbörd om de små förhoppningar med vilka politiker och diplomater även i ett land som vårt då denna värdet till mötes. — Det största kärnet av nedrustningskonferensen ansåg utrikesministern ligga där att frågan om ett danska krigsberedskap överflyttades från det nationella till det internationella området. Detta förutsatte

imod har de skabt netop de Vilkaar, som gör dem fortsatte Udbygning af dem mulig. —

Kvindebevægelsen er ikke Redskap hverken for Arbejdsgiverne eller den organiserede Fagforeningsbevægelse eller noget politisk Parti eller for nogen filantropisk Bevægelse — som har mere Hjerter end Høflighed og ikke er klar om sit alment tydligt: Kvindernes lige politiske, samfundsmæssige, personlige og økonomiske Ret med Mænd. —

Dens Køn er lige saa utvetydigt: At Lovgivningen skäl anerkende Kvindens Ligeret med Mænd. Love, der gör dette — for Eks. en Natarbejdskonvention, der er ret for Kvinder og Mænd, vil Open Door International ikke modsatte sig, ingen Feminist vil have sin Röst med dem. —

Ett gammelt Ord siger: Helbred kan ikke köbas for Penge. Dette er sandt hvor det drejer sig om en Millioner, der lider af uhelbredlig Kraft. Men det är icke sandt overfor den vedliggande Masse af gennomsnitts-Mænd og Kvinder. For den almindelige Arbejder kan Helbred köbas for Penge: God Ernärning, tilstrekkelig Ernärning, ordentlige Bølgier, Kläder, Varme om vinteren. De, der stötter et Lovgivningssystem, hvis Virkninger trycker Kvindens ekonomiske standard, og dertfter dækker deres ekonomiske Taabelighed med smukke Ord, paadrager sig et stort Ansvär. Kvindebevægelsen har indset at Problemet: Penge, er at yderste vigtighed for Kvinder lige saa vel som det är det för Mænd.

Det er paa höje Tid at Resten af Samfundet inklusive den internationala Arbejdsorganisation — ogsaa indser det. —

Elisabeth Abbott.

LIGGFÄTOLJ

elegant, praktisk, billig, luktlösad, rymmer alla sängkläder. Säljes hos möbelförländare.

Tillverkas av Svenska Laxe Fabriken

Tel. Vasa 65035. STOCKHOLM.

emellertid en internationell kontroll över alla länder utan undtag.

I andra kamraren framställde herr Engberg vissa frågor till regeringen om dess ställning till konferensen och om de direktiv, som skulle utfärdas för delegaterna. Han erhöi emellertid inga svar.

Hushållsarbetet måste höjas.

Som ett komplement till föregående veckas redogörelse för utredningen om det husliga arbetet vilja vi, då denna fråga berör en så stor grupp av kvinnor tillägga, att motionen föll även i första kamraren efter en ganska intressant debatt. För motionen talade bland andra herr Möller och fröken Hesselgren. Utan tvivel skulle en utredning bliva ganska vänskligt att verkställa, varjämte det kunde råda tvivel om huruvida lagstiftningsåtgärder i praktiken skulle visa sig kunna fungera så friktionfritt att de framjade sitt ändamål, sade fröken Hesselgren, men icke desto mindre måste man vidhålla kraven på en undersökning av förhållandena, för alla dem som äro anställda inom husligt arbete. En grundlig utbildning och en rikigare uppskattning av detta yrke är nämligen den enda väg på vilket det kan höjas och ställas på samma nivå som annat arbete.

Arbetsrödsdagslagen.

Kungl. maj:ts förlag till reviderad arbetsrödsdaglag har i väsentliga delar av riksdagen antagits. Därigenom har så betydelsefulla framsteg gjorts på sociala stiftningens område att vi i nästa nr återkomma med en betydande artikel av ämnet i dess kända delar.

Barnvagnar

i alla prislägen.

Barnsängar

i ett tiotal modeller.

Barnmadrasser

i flera kvaliteter.

Barnfiltar

i vackra färger.

Os. Levin Östring

57 Kornhamnstorg 57

49 Drottninggatan 49

Fötter, ben och skor.

Damer, som ha det besvärligt med sina värkande fötter och ben samt ha svårt att få passande skor, tag närmare reda på vad det låta Fretka-Ward fotostodet av lider förtärr utveckla och likaså hur den gummi-fria tvärs och stopbara läderlekstrumman på samma nämn verkar. — Se och prova också våra bekväma och på samma gång bekväma skor med extra läderpäckningar i hälloften och förlängd baklapp.

Lagersons, Kungsgatan 4, Stockholm.

MEDALJER, PLAKETER och FÖRENINGSMÄRKEN till direkta fabrikspriser från

Prager & Loidas Stockholmskontor STOCKHOLM Mästaremslegatan 57. Tel. 5614.

Kvinnlig teaterseger i Berlin.

(Forts. fr. sid. 1.)
stycket märkligt, är att det behandlar det ömtåliga ämnet på ett så vackert och rörande sätt — så som endast en kvinna kan behandla det. Det vilar en obeskrivlig charm över alla styckets scener — det flickaktiga, rena, drömmande och veka charm. Ätt det går det som där, beror endast på det outnarliga i uppfostringsystemet. Flickan är inte på något sätt sjukligt anlagd, endast överspnädd och överkänslig, vilket är naturligt i pubertetsåldern. Lärarinnan har inte heller någon skuld. Hon ser var det bara, hon försöker göra sig stram och avvisande. Men hon kan ingenting göra. Hon är bunden av systemet, kan inte bjuda flickan en möjlighet att på ett naturligt sätt tillfredsställa sitt vaknande känsliviv. Och slutligen är inte heller hon mer än människa. Hur hon än försöker förhåra sitt hjärta, måste flickans lidelsefulla tillgivenhet röra henne. Till slut blir konflikten outhärligt för henne. Hon säger den fruktade föreståndarinnan en del sanningar, som tydligt ge vid handen, att revolutionen inte gått ens detta institut spårlost förbi.

varandra alla tre — tämligen konstnerade — och så var det jag som började skratta. Det är mycket svårt för en man att sätta sig in i att han är umbrella. Mannens hegemoni i vår civilisation har varit så länge, att varje kvinnlig framrykning gör honom en smula yr i huvudet.

Man ärer stycket under så andlös spänning, att man faktiskt inte har tid att reflektera över det märkliga faktum, att hela föreställningen är ett kvinnoverk. Stycket är skrivet av en kvinna, regisseras är en kvinna och endast kvinnor uppträda. Man behöver inte vara någon hare av det manliga könet för att glädja sig åt ett enbart kvinnliga krafter här lyckats åstadkomma någonting förståndligt och självständigt. Framförst av »Gestern und heute» betyder en stor kvinnlig teaterseger.

Jag behöver inte säga att jag kände mig stolt å mitt köns vägnar. Ty detta skådespel, så djärvt och säkert uppbyggt, så friskt, så levande framfört, var en oas i den teaterkören Berlin för ögonblicket bjuder på. En manlig regissör skulle aldrig ha kunnat utforma denna pjäs med sådan finhet och ömhet!

Stycket har haft en mycket stor framgång såväl i Berlin som i Leipzig. Även filmen har jagit hand om det.

Hagar Olsson.

Konstindustri mot konstverk.

(Forts. fr. sid. 1.)
litetshänsende. Industriprodukterna måste sedan föras ut till konsumenterna, eventuellt genom en försäljningsorganisation och genom reklam i ett programblad. För konsumentverken är inte denna reklam nödvändig, då de i allmänhet mer direkt vänder sig till köparna. Men de bör uppmuntras genom årliga tävningar. Dessutom skall man föra en effektivare upplysningspropaganda in pressen.

Detta är ett program, som alla, som önskar vackrare vardagsvara så som många som möjligt, måste vara tacksamma för. Det kommer med nya försäljningsplatser på de punkter, där de verkligen behövas. En försäljningscentral för goda konstindustri-varor måste hållas med glädje av alla dem, som har begränsade inkomster, men ändå vill ha vackra och praktiska saker. Därför är det för mest av allt föremåls skönhet en prisfråga i mycket större grad än det behövs vara. Visserligen är en varas utseende i hög grad beroende

Det är en gnistrande praktfull vinterkvalitet. Stjärnorna lysa och tågslätt eller dyven ligger som ett hav av blåstärkta trädgårder.

Över än som ringlar genom dyen och aldrig fryser, står ett dimmoln, svart i månglansen. Jag står vid skogsranden och ser ut över slätten. Jag måste över slätten för att komma till byn, till handelsbod, till låg och fotogen.

Jag vet, att vill därute i glansen och slätten blir inget till att njuta skönheten, ty djupt ignesänd är vägen och jag är mycket trött.

Jag står länge och dricker all denna skönhet, stannar in i praktens till jag stannar om kölden.

Så kliver jag med i drivan som ligger omedelbart där skogen slutar och börjar mitt långsamma plogande.

Byn där på andra sidan dyen ligger som en liten mörk hö, ty vad förmodligen några fattigt upplysta fönster åt hävda sig i all denna glans.

Jag är varm och ger mig tid, står och stirrar upp i månen, upp i stjärnorna, ut i det vita fältet, känner mig oändligt tacksam, för den stora biokosmos, som jag tycks disponera alldeles ensam, här är frysa (det är tjugelfem grader kallt) och fortsätter mitt plogande. Jag släpar upp späret så mycket som möjligt, för att få det lättare på hemvägen, då jag ju har en börda varor att bära.

Nere vid så skär mina klumpiga spår ranns franslegata linje. En linje som ser ut som den nya vore gjord och använd en gång, men som han haft till vattenvägg, sen sista snön föll för flera dagar sen, han och flera stycken råvar. Jag gör en liten paus och mediterar en stund. Över den smidiga rivens, över skönheten i allt, och över livet, gåta.

Jag tycker det är så långt till himlen bara. Stjärnorna sitta för högt, jag tycker jag skulle vilja ha någon att tala med.

Stjärnor som sitta så högt som möjligt höra något.

Antigen kliver jag ut den sista drivan, in på den plogade bygden. Jag ser mitt spår långt ut över slätten. Det är ynkligt vingligt och lussigt emot rivens raka vattenvägg. Men rivens bryr sig nog inte om stjärnorna. Han går rakt fram, tordrar av livet endast vad han får med.

Men jag har hört honom tjuta och gråta i månensken.

I handelsboden, där några äventyrlystna landskapstalar om att se sig i väg till stan och hjälpa till i »skottningen», strålar den elektriska lamporna över min gammalmodiga fotogenkanna, och gamla och unga ågan under över satt det där bolsjektivfruntner vill ha det så där omodernt. (Här anses alla kvinnor som yttra sig å offentlig möte eller skriva i en tidning, det må så vara en högskördning, för bolsjeviker.) Mina enkla inåker skär under döstyrnad från de närvarande. Den bolsjeviska

på kvaliteten. Men ändå! Varför behöva alla ottomanöverkast vara så gränstöst fula? Om man inte vill köpa tyger å 15, 20 kr. metern! Varför finns det i hela Stockholm cirka tre lampfötter, vackra, till överkomliga priser? Varför förklarar försäljare i affärer och varuhus: »Funkis är inte modernt längre! Nu måste man ha imiterade rococoastakar med imiterade pergamentskartor som lampskärmar. Nu måste man ha gardinuppsättningar med fyra olika slags tyger!» Så dyrbart och skrytsamt som möjligt.

Hade Slöjdföreningen en permanent utställnings- och försäljningslokal i Stockholm, vore det mycket lättare att följa med utvecklingen än att som nu få springa i tio olika affärer — med klient resultat. Och programbladet skulle fylta en mycket stor uppgift. Det skulle ersättas

gör inga lyxköp, så mycket se de då. Och veteenskap om, att jag har sex kilometer omant väg till gå, gör dem hjälpsamma, jag får hjälp med ryggsäckarna och en liten sät, kvick, sextonåring häler riderligt dörren åt mig, då jag går.

Det knarrar varningar i byvägens härdkorda snö. Slätten ligger som förut i härdhätt skönhet och det är med lättad jag tänker på mitt uppållsade spår.

Vid sista gården där min väg bär ut i den stora, stannar jag, för att åter njuta av grässlansens i den stillastående filmen, den film som friska äventyrlystna pojkar vill vilja om ut satt skotta snö i stans och lå betalt som det höves, en man. Ja, inte under jag över dem, jag unnar dem lå mod att ge sig i väg, ty jag vet ju på ett ungenår både deras vardagsliga historia och deras lönevilkor. Och en storbudet sextonåring har inte mycken tröst av en snöslätt, inte på länga, inte på många år, inte förrän han sökt efter äventyret och funnit att det ej existerar. Livets vefdelag åor ofta svåra att fatta. Och mycket sorg har stjärnglansen blinkat åt.

Jag är tacksam för den härliga vinterkvaliten, därför att jag förmår se dess skönhet, och jag finner tröst i himmelns oändlighet och höghet. Och stjärnklost som så, att stjärnorna åor till för egen skull, ej för vår skull, vi må själva se till att fatta vår mening, och så kliver jag ut i drivorna igen.

Åa uppenbarar sig plötsligt livets dagliga bröd. Det livets dagliga bröd som ömgarerna i boden längsda ifrån och som skygger deras fält och stjärnor. Gårdens ladugårdslångs sitta upp med buler och käng. Ut ledes en liten vingslag tjuer med stor vattenbuk. En frysande ruggig ködrives också ut följd av en kvinna och tre snatrande barnungar.

Kon vill in i ladugården igen, får ett slag på revbenen av boden som håller henne tillbaka.

Tjuern har nu fattat vad som begäras av honom och fullgör sin plikt. Månglansen strömmar orbnarmhörtigt över hans länder där gödseln stört fasttorkad.

Så försvinner hela sällskapet in i ladugården igen. Kon som är snubblig på de långa oansade kövrarna, slinter i dörren, gödselskövorna skramla, om hennes ögon, som skygger deras fält och stjärnor. Igen och jag står därute i kölden och glansen och tycker mig så skådat trollen.

När kölden tvang mig förslitta så var ingenting som förut. Slätten var bara kall, månen var månen och jag såg mig ingen gång tillbaka, för att njuta av vinterkälvens skarp och renhet.

Min ryggsäck tyngde som aldrig förr och jag gick ofta brevid den stig jag släpats upp på bergstegen. Jag såg ingenting, så vintern, av snö, av rivens vattenvägg, jag tänkte på det dagliga brödet. Kanske det var månen som förhöxat mig och kanske en liten munter kall skall dansa på en äng ett annat år, men trollen hade jag i alla fall sett, och aldrig hade stjärnorna varit så förtärligt långt borta.

DAMKONFEKTION
SÖDERMALMS
PRESSNINGSGATELJ
BLEKINGEGATAN 20
Söder 18876

KAPPOR
Kappor billigt
direkt från fabriken. Även beställningar
Kontant och avbetalning.
Trievaldsgränd 2, 1 tr.
(vid Kornhamnstorg)
Telefon 47 35.

Kemisk tvätt, Färgning, Pressning
SÖDERMALMS
PRESSNINGSGATELJ
BLEKINGEGATAN 20
Söder 18876

MARKISER
C. M. OLSSON
Stockholms äldsta markisfabrik
Tegnelsholmen 12. Telefon: 865 48
Markiser Båttvättare
Perlenor Pressning

PARFYM
Parfymmagasin S. Gustafson
BIRGERJARLSGATAN 26
STORT OCH VALSORTERAT LAGER.
Tidvarvet liare erhålla 10 % rabatt
Tel. Norr 127 18.

URMAKARE OCH OPTIKER
UR- & OPTISK AFFÄR
14 ERSTAGATAN 14
(Hönan av Fällingsgatan)
H. ANDERSON
Näringspartiet Lager.
Noggrant exp. av glasögon.
Reparationer. Sö. 17330.

Tröthet Huvudvärk
Idozan A
Idozan B

BORDSVATTEN
Drick
Ramlösa
Vårt lands enda naturligt alkaliska vatten

Det är med mycket stor spänning man kommer att följa utvecklingen av Slöjdföreningen under de närmaste åren. Kommer doktor Paulssons program för konstens införande i industrien och därigenom i alla hem att kunna genomföras, eller kommer det oförmögliga och trängsamt motståndet från de konstantverkare, som kämpa för sina lyxvaror, att segra?
Lilly Arrhenius.

TIDEVARVET
REDAKTION:
Telefon N. 48 42. Mottagningstid 10-12.
EXPEDITION:
Telefon 182 43.
Kontoret kl. 10-12 i f. m., 1-4 e. m. Postg. 15 44.
PRENUMERATIONSPRIS:
För helår kr. 6.—; halvår kr. 3.—; kvartal kr. 1:50. Lösnummer 15 öre.
ANNONSPRIS:
I text 25 öre per millimeter.
Stockholm 1931
Zetterlund & Thelander Boktryckeri A.-B.

en hörsten
i hus-
hållningen:
kooperativas
EVE margarin
1:30 kg

För sockersjuka
Osokrade
California Coppper
(Apriskor — Päron — Persikor)
i burkar om ½ kilo.
Marmelad
(Orange — Aprikos — Hallon)
i glas å ½ kilo.
Ätchokolate
(Salabrose)
i kartonger å 1:50.
Ny sändning.
Arvid Nordquist H. A. B.
BIRGERJARLSGATAN 24.